

Áttetsző kosz-kötőanyag

Gondolatok Kanyó Ervin grafikáihoz

1.

Valamiféle hangulatot kellene meghatározni, behatárolni, létrehozni, esetleg metanyelv nélkül, kimondott, mutatott önreflexió nélkül teremteni meg. Valahogy úgy, ahogyan ezeken a képeken – mindenféle sallang, túlmagyarázás, alkotói előtérbenyomulás nélkül – tisztán, önmagában van jelen egyszerre és egy időben a magány, az élet, az elhagyatottság, a menekülés és a belefáradt ott maradás, a csenddé alakuló megszokott zaj és a neszezés, a ragadós-cukros hétvégi séta, a jelen és az elmúlt századok, és ha furcsán hangzik is, de mindezt a málló vakolatok, a repedésekbe rakódott bomlásnak indult kosz-kötőanyag, az áttetsző füstretegen át bambuló falszín fogja össze és hullajtja az idő mélységébe napról napra, mint egy önműködő gépezet, amely immár az emberrel együtt lélegzik mozdulatlanul.

Szeretném ismerni ezeket az épületeket: főként azért, mert azt hittem, ismerem őket, de most, hogy ezek a képek míg valóságosnak tűnő objektumokat ábrázolnak, addig szó sincs erről, sokkal több, illetve másvalami az, amit megjelenítenek, valamiféle idő... építőanyag... fény keverékből kivont esszencia ez.

2.

Az unalom betekintést ad az örökkévalóságba, mely nem a legyőzött idő, hanem csak annak romjai.

(Emil Cioran)

Mi az, ami egy városból látható? Vajon kiülnek a város „arcára” a ráncok, rejtett és nyilvánosan folyó belső életének vázán, bőrfelületén mutatkozó jelei? Vagy zsákutcába tévedünk, ha antropomorfizáljuk e

fizikalitásban létező, mégis lélegző konstrukciót, amely egyszerre látható és megfoghatatlan? Inkább valamiféle köztességben kell kutakodnunk, valahol önmagunk és a befogadott látvány között megpihenve? Ilyenek Kanyó képei is, van bennük egy adag látható és ugyanannyi láthatóvá vált megfoghatatlan szubjektivitás? Nem tudom. És ha így van?

Érdekes viszonyban vannak ezeken a képeken a tér és az idő, mint ahogyan ezek a fogalmak és mindenféle egymásba hajlásuk is, jó értelemben unalmas, úgy vannak ezeken a képeken is jelen az unalom megannyi lenyomatai, azok a közhelyek és unalomlenyomatok, amelyek nélkül nem jutnánk el a befogadás gyönyörűségéig. Szükségünk van erre a hétköznapi unalomra, a lassúságra ahhoz, hogy észrevegyük azokat a szépségeket, amelyek Kanyó képein is a bomlásban, az enyészetben, az elhagyatottságban, a csendben, a jelenlét hiányában lakoznak és nyújtanak élvezetet a befogadónak.

Bátor és erőteljes képek ezek, amelyek előtt el kell időzni, gondolkodni, vagy csak hagyni magunkba szökni a látványt. Erős és bátor képek, mert éppen azt a hétköznapiságot, a hétköznapiiban mindennapos unalmat mutatják fel, tárják elénk, amely elsikkad a rohanás, a figyelmetlenség, az újat kereső gyorsulás közepette.

De ez a szöveg mást nem akar, mint egy olyan időre felhívni a figyelmet, amire még nem tudunk emlékezni, de már elfelejtettük.